

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

INTERMEDIËRE FASE

GRAAD 6

NOVEMBER 2018

AFRIKAANS HUISTAAL V2

PUNTE: 40

TYD: 1 uur

NAAM: _____

_____
Hierdie vraestel bestaan uit 14 bladsye.
_____

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

AFDELING A:	KYK EN LEESBEGRIP	(25 punte)
AFDELING B:	TAAL	(15 punte)

2. Beantwoord al die vrae.
3. Vul die antwoorde op die vraestel in.
4. Skryf netjies met blou of swart ink.
5. Lees die instruksies by AL die vrae versigtig deur voordat jy dit beantwoord.

AFDELING A: KYK EN LEESBEGRIP

VRAAG 1: TYDSKRIFARTIKEL

Lees die onderstaande leesstuk deeglik deur en beantwoord die onderstaande vrae.

- 1 Vriende kan jy kies, maar nie familie nie. Besef ons aldag hoe belangrik hierdie sinnetjie werklik is? Die mag lê weggesluit in 'n paar woorde. Woorde wat 'n mens twee keer laat dink oor dinge. Saam met vriende stap keuses ook op ons wandelpad.
- 2 Ons kom elke dag in situasies waar keuses gemaak en besluite geneem moet word. Die keuse wat jy uitoefen, kan ten goede of ten kwade wees, vir jou persoonlik tot voordeel of vir die ander persoon tot nadeel. Vriende speel 'n belangrike rol in ons lewens. Hulle kan jou aanvul, maar so ook terselfdertyd afbreek. Dit is waarom jou keuses van vriende baie belangrik is.
- 3 Vriende is daar om jou by te staan deur moeilike tye, jou op te beur wanneer jy die dag voel dat jy watertenke agter jou oë het. Maar sien, vriende is ook daar vir wanneer jy borrel en goeie nuus met iemand wil deel. Vriende is spesiale mense wat altyd omgee, luister en help deur net daar te wees vir mekaar. Vriende laat jou op een of ander manier glimlag en as persoon goed voel!
- 4 Vriende soos hierdie se deure staan altyd oop vir mekaar. Dis waar die ongelooflike magtige wondermiddel wat bekend staan as e-pos, inkom. Sien, dit is so ... Jy hoef nie elke dag met al jou vriende of vriendinne te praat nie, maar deur 'n grappie aan te stuur na iemand aan wie jy op daardie oomblik dink, beteken net soveel soos 'n oproep van jou vriende af.
- 5 Jy sal moet gaan sit en besluit wat in die lewe vir jou belangrik is. Ja, daar is 'n gesegde wat sê: "Life's a journey, enjoy the ride." Maar ongelukkig kan dit nie altyd so wees nie. Jy moet gaan sit en besluit wat jy met jou lewe wil doen, prioriteite moet bepaal word. Al hoe 'n mens hierdie keuse kan laat realiseer, is as jy die regte motiveringsmiddels rondom jou het – die regte vriende.

[Uit *Die Republikein*, 30 Julie 2008]

Omkring die korrekte antwoord.

- 1.1 Kies die beste titel vir die koerantberig.
- A Kies jou familie reg – die lewe lê voor.
  - B Aan jou vriende word jy geken. Kies regte vriende.
  - C Vriende is nie so belangrik, so meng met enige persoon.
  - D Staans altyd op vir jou vriende.

(1)

1.2 Uit watter koerant is hierdie berig geneem?

- A *Die Burger*
- B *Die Republikein*
- C *Life's a journey*
- D *Republikein* (1)

1.3 Bestudeer die onderstaande uitdrukking in paragraaf 3 en kies die antwoord wat NIE daarby pas NIE.

“... watertenke agter jou oë het ...”

- A Baie gehuil
- B Hartseer
- C Trane hardloop uit jou oë
- D Te veel water gedrink het (1)

1.4 Antwoord die onderstaande vraag in 'n volsin.

Wat bedoel die skrywer as hy sê: “Vriende kan jy kies, maar nie familie nie?”

_____ (1)

1.5 Verkeerde vriende kan jou negatief beïnvloed. Stem jy saam met die stelling? Motiveer jou antwoord.

_____
_____ (2)

1.6 Volgens die leesstuk moet vriende sekere karaktertrekke hê? Noem EEN eienskap van 'n goeie vriend.

_____ (1)

1.7 Haal EEN woord uit paragraaf 5 wat dieselfde beteken as: 'voorrang geniet'

_____ (1)

1.8 Wat is die hoofgedagte van die tydskrifartikel?
Gebruik jou eie woorde.

_____
_____ (1)

1.9 Voltooi die onderstaande sin deur die ontbrekende woord in te vul.

Die enigste manier hoe 'n mens jou prioriteite agter mekaar kan kry, is as jy die regte _____ rondom jou het.

(1)
[10]

VRAAG 2: ADVERTENSIE

Lees die onderstaande advertensie deur en beantwoord die daaropvolgende vrae.

Reik na jou droom:

1
2
3

Met 'n bietjie hulp kan 'n
(ryk aan glorie) toekoms meer as net
'n droom word.

4 Sedert 2010 help ons om duisende jong atlete se dagdrome te verwesenlik
5 deur ons borgskap van verskillende sportgeleenthede: FNB-Beroemde
6 Botsings, FNB-Universiteitstrofee en FNB-Sokker Eerste.
7 Sommige van hulle het dit selfs tot in hul provinsiale spanne gemaak.
8 Só help ons om drome gestalte te gee ...
9 Vra jousef nou af, hoe kan ons jou vandag help?

10

FNB

11

Hoe kan ons jou help?

2.1 Watter finansiële instelling word in die advertensie bemark?

_____ (1)

2.2 Wat belof hierdie advertensie ons?

_____ (1)

2.3 Omkring die letter van die korrekte antwoord:

Wie sal die meeste van die aanbod gebruik maak?

- A Jongmense wie nie wil werk nie.
- B Jongmense met geen ideale.
- C Jongmense met lewensdrome.
- D Jongmense wie alreeds hul drome bewaarheid het. (1)

2.4 Indien jy gebruik sou maak van bogenoemde aanbod, waarmee sal hierdie finansiële instansie jou kan help?

_____ (1)

2.5 Van watter tipe beeldspraak word in die onderstaande sin gebruik gemaak?

Die sterre wink en jou toekoms blink.

_____ (1)
[5]

VRAAG 3: GEDIG

Lees die onderstaande gedig deeglik deur en beantwoord die onderstaande vrae.

Band van Vriendskap

Elize Botes

Saggies het jy gekom en 'n hand uitgesteek
van vriendskap en omgee, 'n glimlag so breed.
Soms luister jy net of gee my 'n Woord
as my lewenslied klink na 'n valse akkoord ...

Dan weer 'n glimlag en 'n stewige handdruk
as my ogies nat is en my skouers wil snik
Jy sien ook my twyfel en weemoed soms raak,
vertel my van jou prag-kruik met sy eie seer kraak ...

Jou vriendskap is 'n seëning, opligtend, vol goud,
jy deel jou Jesus-liefde, jy's die aarde se sout.

3.1 Omkring die letter langs die mees korrekte antwoord.
Die stemming van die gedig is ...

- A neerdrukkend.
- B hartseer.
- C waardierend.
- D lagwekkend.

(1)

3.2 Die gedig handel oor ...

- A vriende wie nie vir mekaar omgee nie.
- B vriendskapsbande.
- C die invloed van mense.
- D hoe om vriende te maak.

(1)

3.3 "As my lewenslied klink na 'n valse akkoord." Wat bedoel die digter met hierdie stelling?

(1)

3.4 Uit hoeveel strofes bestaan die gedig?

(1)

3.5 Voltooi die volgende stelling: Volgens my mening is vriende mense wie ...

(1)

[5]

VRAAG 4: KOERANTBERIG

Lees die onderstaande berig deeglik deur en beantwoord die daaropvolgende vrae.

HEI JY

Gareth Cliff

Duisende luister soggens getrou na sy ontbytprogram op 5FM. En as 'n Idols-beoordelaar maak hy jou lekker die duiwel in. Leer ken die omstrede babbelkous en sy smake beter.

Dit skeel hom nie dat mense sê hy is gemeen op Idols nie. "Ek dink die terugvoer wat ek gee, is eerlik; ek probeer nie ongeskik wees nie. Mense kom na ons om hulle sang te beoordeel. Party mense gaan ontdek hulle is vrot. Jy kan my nie onbeskof noem omdat ek vir iemand wie nie kan sing nie, sê dat hy nie kan sing nie."

In die vroeë rondtes is dit soms moeilik om jou lag te hou. "Die oudisies is strykdeur snaaks. Dis moeilik om ernstig te bly. Ek smaak dit as Unathi (Msengana, sy medebeoordelaar) onbeheers begin lag."

- 4.1 Tydens watter tyd van die dag kan jy na Gareth Cliff se program luister? (1)
-
- 4.2 "As Idols-beoordelaar maak hy jou die duiwel in." Wat beteken 'om iemand die duiwel in te maak'? (1)
-
- 4.3 Haal EEN woord uit die leesstuk wat dieselfde beteken as; '*iemand wie baie praat.*' (1)
-
- 4.4 '*Gareth is 'n bekende in Suid-Afrika.*' Stem jy saam met die stelling? Motiveer jou antwoord met 'n sin uit die leesstuk. (1)
-
- 4.5 Sê of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is? *Idols is soms snaaks.* Motiveer jou antwoord. (1)
-
- [5]**

TOTAAL AFDELING A: 25

AFDELING B: TAAL IN KONTEKS**VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE**

Die taalvrae wat volg, is op die onderstaande teks gebaseer.

vrien-din (ne;-etjie): vroulike vriend; vriend van vroulike geslag; nooi; 'n vriend uit jou jeug. Vriende kan jy kies, maar nie jou familie/famielie nie. Jy moet ten alle tye op jou vriend kan vertrou.

5.1 Verander die woord *vertrou* na 'n **PERSOONSNAAM**.

Jy moet ten alle tye 'n (vertrou) vir jou vriende wees.

(1)

5.2 Identifiseer en korrigeer die **SPELFOUTE** in die onderstaande sin. Skryf die sin oor met die korrekte spelling van die woorde.

Jou famielie sal jou help met jou proiriteite, as jy tyd met hulle spandeer.

(2)

5.3 Gee die **VERKLEININGSVORM** van die woord tussen hakies.

Somtyds voel jy asof daar (watertenke) agter jou oë is.

(1)

5.4 Identifiseer die **ONDERWERP** en die **GESEGDE** in die volgende sin deur 'n (X) in die korrekte blokkie te skryf. *Vriende moet jou beskerm.*

Onderwerp	Gesegde	Antwoord
Vriende moet	jou beskerm	
Vriende	moet beskerm	

(1)

- 5.5 Identifiseer die onderstreepte NAAMWOORDE uit die opsies in die onderstaande woordblok.

Eienaam	Soortnaam	Abstrakte naamwoord	Versamelnaam
---------	-----------	---------------------	--------------

- 5.5.1 Jou vriend kan iemand wees vir wie jy baie vriendskap kan bewys.

_____ (1)

- 5.5.2 Een van my penmaats woon in die verre Afrika.

_____ (1)

- 5.6 Onderstreep die BYWOORD in die onderstaande sin.

My vriende praat saggies met my as hulle bel. (1)

- 5.7 Watter TWEE woorde kan gebruik word in plaas van die onderstreepte woord.

Jy's 'n wonderlike vriend vir my.

_____ (1)

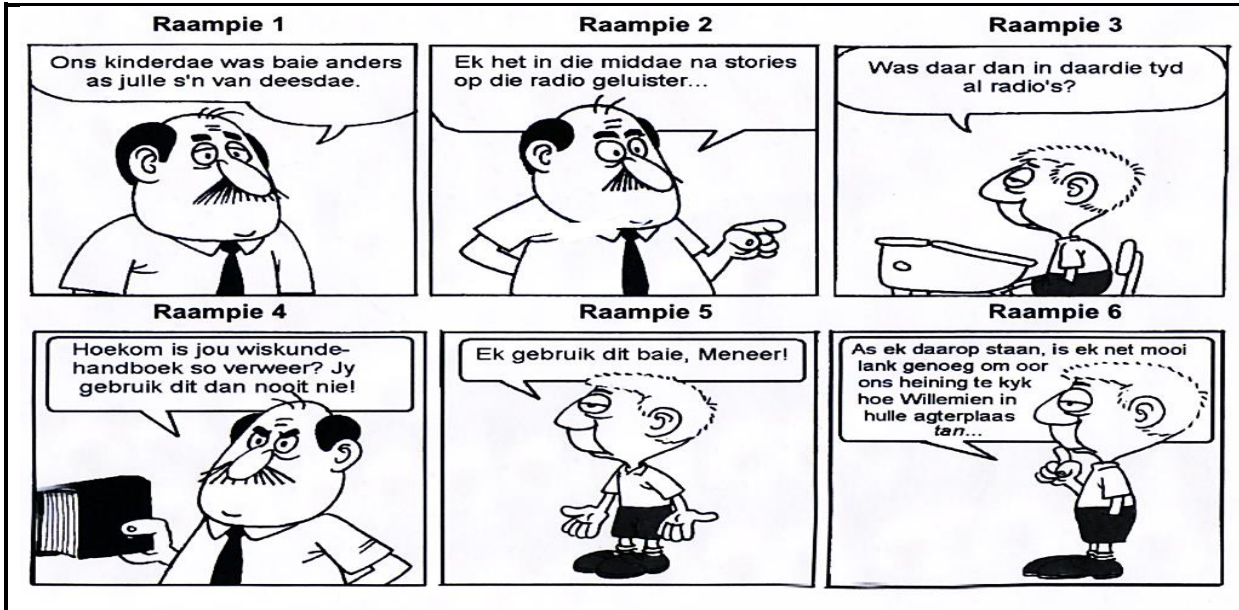
- 5.8 Gee die MEERVOUD van die woord tussen hakies.

Die dogter het sulke wonderlike, hardwerkende (vriendin).

_____ (1)
[10]

VRAAG 6: VISUELE TEKS

Lees en kyk na die tekste hieronder en beantwoord die taalvrae wat daarop volg.

6.1 Vul die korrekte VOORSETSELS in.

6.1.1 Meester vererg hom _____ die seun se houding. (1)

6.1.2 Neelsie verkeer _____'n wanindruk. (1)

6.2 Verbind die twee ENKELVOUDIGE sinne met die voegwoord tussen hakies om een goeie SAAMGESTELDE sin te vorm.

Hy wou weet. Was daar al radio's in daardie tyd? (of)
_____ (1)

6.3 Skryf die AKRONIEM in die sin vol uit.

Neelsie doen nie sy werk nie, want hy wil by ESKOM gaan werk.
_____ (1)

6.4 Gee 'n SINONIEM vir die woord tussen hakies.

Die (hoof) sal Neelsie straf, indien hy nie sy werk doen nie.
_____ (1)

6.5 Haal 'n SAMESTELLING uit Raampie 1 en skryf dit hier neer.

_____ (1)

- 6.6 Kies die korrekte VOORNAAMWOORD uit die gegewe blok om die sinne te voltooi.

Ons; hulle; julle; my; myne; sy

Neelsie doen nooit _____ werk nie, want hy is baie lui. (1)

- 6.7 Skryf die volgende sin oor in die ONTKENNENDE VORM.

Gaan leer dadelik jou skoolwerk.

(1)

[8]

VRAAG 7: SINSTRUKTURE

Die taalvrae wat volg, is op die onderstaande teks gebaseer.

Met 'n bietjie hulp kan 'n (ryk aan glorie) toekoms meer as net 'n droom word. Werk hard vir 'n beter toekoms. Laat niks en niemand jou toekomsvisie beïnvloed nie.

7.1 Onderstreep die HULPWERKWOORD in die onderstaande sin.

Die dogter het hard aan haar toekomsdrome gewerk. (1)

7.2 Sê watter **soorte sinne** die onderstaande sinne is.

Voorbeeld: Reik uit na 'n beter toekoms. (stelsin)

7.2.1 Die toekoms lê vir ons voor, indien ons baie hard werk en studeer.

_____ (1)

7.2.2 Hoekom studeer julle nie vir 'n beter toekoms nie?

_____ (1)

7.3 Skryf die onderstaande sin oor vanaf die TEENWOORDIGE TYD na die TOEKOMENDE TYD.

Die seun reik na die sterre sodat hy die hoogste sport kan bereik.

_____ (1)

7.4 Skryf die onderstaande sin oor vanaf die VERLEDE TYD na die TEENWOORDIGE TYD.

Ek het graag na Gareth Cliff op Idols gekyk.

_____ (1)

7.5 Skryf die onderstaande sin oor in die INFINITIEWE vorm. (om ... te)

Gareth hou daarvan (mense se sang) beoordeel.

_____ (1)

7.6 Skryf die onderstaande sin oor vanaf die BEDRYWENDE VORM na die LYDENDE VORM.

Hy beoordeel die mense se sangtalent.

_____ (2)

7.7 Skryf die onderstaande sin oor in die DIREKTE REDE.

Gareth sê dat hy mense op grond van hul sangtalent beoordeel.

Gareth sê _____

_____ (3)

7.8 Skryf die korrekte vorm van die byvoeglike naamwoord tussen hakies neer.

Die Oos-Kapenaars sing (mooi) as die Gautengers.

_____ (1)

[12]

TOTAAL AFDELING B (30 ÷ 2): 15
GROOTTOTAAL: 40